

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในบทนี้ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของโรงเรียน

ตอนที่ 2 สถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 3 ผลการประเมินโครงการ ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่

3.1 ผลการประเมินสภาพแวดล้อม

3.2 ผลการประเมินปัจจัยเบื้องต้น

3.3 ผลการประเมินกระบวนการ

3.4 ผลการประเมินผลผลิต

3.5 ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ

ตอนที่ 1 : ข้อมูลทั่วไปของโรงเรียน

จากการสำรวจข้อมูลพบว่าโรงเรียนฝึกอາชีฟกรุงเทพมหานครมีทั้งหมด 17 โรงเรียน แบ่งออกเป็นโรงเรียนที่มีอาคารเป็นของตนเอง จำนวน 7 โรงเรียน และโรงเรียนที่ใช้อาคารเรียนของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 10 โรงเรียน ตั้งอยู่ในเขตห้วยขวาง เขตบางเขน และเขตบางกะปิ จำนวนเขตละ 2 โรงเรียน เขตบางรัก เขตปทุมวัน เขตราชบุรีบูรณะ เขตหนองแขม เขตคลองเตย เขตบางคอแหลม เขตภาษีเจริญ เขตจอมทอง เขตยานนาวา เขตหนองจอก และเขตบางกอกใหญ่ จำนวนเขตละ 1 โรงเรียน อยู่ในความรับผิดชอบของฝ่ายพัฒนาอาชีพ กองส่งเสริมอาชีพ สำนักพัฒนาชุมชน เปิดสอนภาคปกติจำนวน 7 โรงเรียน ภาคค่ำ 16 โรงเรียน จำนวนครู นักเรียน ห้องเรียน และวิชาช่างที่เปิดสอน ปรากฏตามตารางที่ 1 และ 2 ตามลำดับดังนี้

ตารางที่ 1 จำนวนโรงเรียน ครู นักเรียน ห้องเรียน ปี 2534 จำแนกตามประเภทโครงการ

รายการ	ประเภทโครงการ			รวม
	เพิ่มวิชาช่างฯ	จัดตั้งโรงเรียน ฝึกอาชีพฯ	เปิดสอนเวลา พิเศษฯ	
โรงเรียน	5	2	10	17
ครู	105	25	54	184
นักเรียน	3,672	739	1,174	5,585
ห้องเรียน	84	21	32	137

จากตารางที่ 1 พบว่า มีโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานครทั้งหมด 17 โรงเรียน แบ่งออกเป็นโรงเรียนในโครงการเปิดสอนเวลาพิเศษ (ภาคค่ำ) ในโรงเรียนประถมศึกษามากที่สุดคือ 10 โรงเรียน รองลงมาเป็นโรงเรียนในโครงการเพิ่มวิชาช่างคือ 5 โรงเรียน และเป็นโรงเรียนในโครงการจัดตั้งโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร น้อยที่สุดคือ 2 โรงเรียน

จำนวนครูมีทั้งหมด 184 คน แบ่งออกเป็นครูโรงเรียนในโครงการเพิ่มวิชาช่างมากที่สุดจำนวน 105 คน รองลงมาเป็นครูโรงเรียนในโครงการเปิดสอนเวลาพิเศษ (ภาคค่ำ) ในโรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 54 คน และครูโรงเรียนในโครงการจัดตั้งโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานครน้อยที่สุด จำนวน 25 คน

จำนวนนักเรียนทั้งหมด 5,585 คน แบ่งออกเป็นนักเรียนโรงเรียนในโครงการเพิ่มวิชาช่างมากที่สุด จำนวน 3,672 คน รองลงมาเป็นนักเรียนโรงเรียนในโครงการเปิดสอน

เวลาพิเศษ (ภาคค่ำ) ในโรงเรียนประถมศึกษาจำนวน 1,174 คน และนักเรียนโรงเรียน
ในโครงการจัดตั้งโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร น้อยที่สุดจำนวน 739 คน

จำนวนห้องเรียนมีทั้งหมด 137 ห้อง แบ่งออกเป็นห้องเรียนโรงเรียนในโครงการ
เพิ่มวิชาช่างมากที่สุดคือ จำนวน 84 ห้อง รองลงมาเป็นห้องเรียนโรงเรียนในโครงการเปิด
สอนเวลาพิเศษ (ภาคค่ำ) ในโรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 32 ห้อง และห้องเรียนโรง
เรียนในโครงการจัดตั้งโรงเรียนฝึกอาชีพน้อยที่สุด จำนวน 21 ห้อง

ตารางที่ 2 จำนวนโรงเรียนจำแนกตามจำนวนวิชาช่างที่เปิดสอน และประเภทโครงการ

รายวิชา ที่เปิดสอน	ประเภทโครงการ			รวม
	เพิ่มวิชาช่าง	จัดตั้ง	เปิดสอนเวลา พิเศษฯ	
ภาคปกติ				
3 - 5 วิชา	3	1	-	4
6 - 8 วิชา	1	1	-	2
9 - 11 วิชา	1	-	-	1
ภาคค่ำ				
3 - 5 วิชา	1	1	10	12
6 - 8 วิชา	4	-	-	4

จากตารางที่ 2 พบว่า โรงเรียนฝึกอาชีพภาคปกติในภาพรวมเปิดสอนมากที่สุดคือ
4 โรง รองลงมาเปิดสอนตั้งแต่ 6-8 วิชา จำนวน 2 โรง และตั้งแต่ 9-11 วิชา จำนวน
1 โรง เมื่อจำแนกรายประเภท โรงเรียนในโครงการเพิ่มวิชาช่างเปิดสอน 3-5 วิชามากที่สุด

สุดคือ 3 โรง ที่เหลือเปิดสอน 6-8 วิชา และ 9-11 วิชาอย่างละ 1 โรง ส่วนโรงเรียน
ในโครงการจัดตั้งโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร เปิดสอน 3-5 วิชา และ 6-8 วิชา
อย่างละ 1 โรง สำหรับภาคค่ำในภาพรวมส่วนใหญ่เปิดสอนตั้งแต่ 3-5 วิชา จำนวน 12 โรง
ที่เหลือเปิดสอนตั้งแต่ 6-8 วิชา จำนวน 4 โรง สำหรับโรงเรียนในโครงการเพิ่มวิชาช่าง
ส่วนใหญ่เปิดสอน 6-8 วิชา คือ 4 โรง ที่เหลือเปิดสอนตั้งแต่ 3-5 วิชา จำนวน 1 โรง
สำหรับโรงเรียนในโครงการจัดตั้งโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร ซึ่งมี 1 โรง เปิดสอน
3-5 วิชา ส่วนโรงเรียนในโครงการเปิดสอนเวลาพิเศษ (ภาคค่ำ) ในโรงเรียนประถมศึกษา
เปิดทำการสอนเฉพาะภาคค่ำ และเปิดสอนจำนวน 3 วิชาทุกโรง (รายละเอียดจำนวนและ
รายชื่อวิชาที่เปิดสอนปรากฏในภาคผนวก ฉ. และ ช.)

ตอนที่ 2 : สถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏตามตารางที่ 3-5

ตารางที่ 3 สถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์ กลุ่มผู้บริหารในสำนักงานการศึกษาและสำนักพัฒนาชุมชน

สถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์	จำนวน (n=3)
1. วุฒิการศึกษาสูงสุด	
ปริญญาตรี	2
สูงกว่าปริญญาตรี	1
2. อายุ	
ต่ำกว่า 40 ปี	1
40 - 50 ปี	-
สูงกว่า 50 ปี	2
3. ระยะเวลาการปฏิบัติงานในตำแหน่ง	
2 ปี	2
3 ปี	1

จากตารางที่ 3 พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ซึ่งได้แก่ ผู้อำนวยการสำนักงานการศึกษา ผู้อำนวยการกองโรงเรียน และหัวหน้างานส่งเสริมการศึกษาวิชาชีพ มีวุฒิการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาตรีขึ้นไปทั้งหมด กล่าวคือ จบปริญญาตรี 2 คน สูงกว่าปริญญาตรี คือปริญญาโท 1 คน สำหรับอายุสูงกว่า 50 ปี 2 คน ที่เหลือ 1 คน อายุต่ำกว่า 40 ปี มีระยะเวลาการปฏิบัติงานในตำแหน่ง 2 ปี 2 คน และที่เหลือ 1 คน ปฏิบัติงาน 3 ปี

ตารางที่ 4 สถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน

สถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์	จำนวน (n=26)	ร้อยละ
1. ตำแหน่งปัจจุบัน		
ผู้ช่วยครูใหญ่	9	34.62
ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่	1	3.85
ผู้ช่วยผู้อำนวยการ	2	7.69
ครูใหญ่	9	34.62
อาจารย์ใหญ่	3	11.54
ผู้อำนวยการ	2	7.69
2. วุฒิการศึกษาสูงสุด		
วุฒิต่างครู		
ปริญญาตรี	23	88.46
สูงกว่าปริญญาตรี	1	3.85
ไม่มีวุฒิต่างครู	2	7.69
วุฒิต่างวิชาชีพ		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	7	26.92
ปริญญาตรี	5	19.23
ไม่มีวุฒิต่างวิชาชีพ	14	53.85
3. อายุ		
31 - 40 ปี	5	19.23
41 - 50 ปี	9	34.62
51 - 60 ปี	12	46.15

ตารางที่ 4 (ต่อ)

สถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์	จำนวน (n=26)	ร้อยละ
4. ระยะเวลาการปฏิบัติงานในตำแหน่ง		
ต่ำกว่า 1 ปี	3	11.54
1 - 5 ปี	15	57.69
6 - 10 ปี	2	7.69
11 - 15 ปี	3	11.54
16 - 20 ปี	2	7.69
21 ปีขึ้นไป	1	3.85

จากตารางที่ 4 พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ปัจจุบันทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยครูใหญ่และครูใหญ่มากที่สุดคือ 9 คน คิดเป็นร้อยละ 34.62 ในจำนวนนี้เป็นข้าราชการครูในโรงเรียนประถมศึกษาทำหน้าที่ผู้ช่วยครูใหญ่ โรงเรียนฝึกออาชีพ (ภาคค่ำ) จำนวน 8 คน รองลงไปดำรงตำแหน่งอาจารย์ใหญ่ 3 คน คิดเป็นร้อยละ 11.54 ผู้อำนวยการและผู้ช่วยผู้อำนวยการ ตำแหน่งละ 2 คน คิดเป็นร้อยละ 7.69 และผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ 1 คน คิดเป็นร้อยละ 3.85

วุฒิการศึกษาสูงสุด ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่มีวุฒิต่างครุ โดยสำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาตรีมากที่สุด 23 คน คิดเป็นร้อยละ 88.46 ที่เหลือไม่มีวุฒิต่างครุ 2 คน คิดเป็นร้อยละ 7.69 วุฒิต่างครุสูงกว่าปริญญาตรี 1 คน คิดเป็นร้อยละ 3.85 สำหรับวุฒิต่างวิชาชีพส่วนใหญ่คือ 14 คน คิดเป็นร้อยละ 53.85 ไม่มีวุฒิต่างวิชาชีพ ที่เหลือสำเร็จการศึกษาชั้นต่ำกว่าปริญญาตรี 7 คน คิดเป็นร้อยละ 26.92 และปริญญาตรี 5 คน คิดเป็นร้อยละ 19.25

อายุของผู้ให้สัมภาษณ์ ผู้บริหารโรงเรียนมีอายุตั้งแต่ 51-60 ปีมากที่สุดคือ 12 คน คิดเป็นร้อยละ 46.15 ในจำนวนนี้เป็นข้าราชการครูในโรงเรียนประถมศึกษา ทำหน้าที่ผู้บริหารโรงเรียนฝึกออาชีพ (ภาคค่ำ) จำนวน 9 คน รองลงมาอายุตั้งแต่ 41-50 ปี มี 9 คน คิดเป็นร้อยละ 34.62 ที่เหลือ 5 คน คิดเป็นร้อยละ 19.23 มีอายุตั้งแต่ 31-40 ปี

ระยะเวลาการปฏิบัติงานในตำแหน่ง ส่วนใหญ่ผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 57.69 อยู่ในตำแหน่งตั้งแต่ 1-5 ปี ในจำนวนนี้เป็นข้าราชการครูในโรงเรียนประถมศึกษา ทำหน้าที่ผู้บริหารโรงเรียนฝึกออาชีพ (ภาคค่ำ) จำนวน 13 คน รองลงมาอายุตั้งแต่ 11-15 ปี และต่ำกว่า 1 ปี มี 3 คน คิดเป็นร้อยละ 11.54 ตั้งแต่ 6-10 ปี และ 16-20 ปี มี 2 คน คิดเป็นร้อยละ 7.69 เท่ากัน และตั้งแต่ 21 ปีขึ้นไป มี 1 คน คิดเป็นร้อยละ 3.85

ตารางที่ 5 สถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์กลุ่มครูอาจารย์

สถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์	จำนวน (n=47)	ร้อยละ
1. ตำแหน่งปัจจุบัน		
ข้าราชการครู	8	17.02
ครูจ้าง	39	82.98
2. วิชาที่สอน		
ช่างตัดเสื้อสตรี	12	25.53
ช่างตัดผมชาย	6	12.77
ช่างไฟฟ้า	5	10.64
จักรอุตสาหกรรม	4	8.51
ช่างเสริมสวย	4	8.51

ตารางที่ 5 (ต่อ)

สถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์	จำนวน (n=47)	ร้อยละ
พิมพ์ดีด	3	6.38
ช่างตัดเสื้อผ้า	2	4.26
อาหารและโภชนาการ	2	4.26
ช่างเครื่องยนต์	2	4.26
ช่างวิทยุ-โทรทัศน์	1	2.13
ช่างเครื่องกลไฟฟ้า	1	2.13
ช่างเครื่องทำความเย็น	1	2.13
ช่างเครื่องยนต์ดีเซล	1	2.13
ช่างเครื่องยนต์เล็กและจักรยานยนต์	1	2.13
ช่างศิลปะประดิษฐ์	1	2.13
ช่างทำตัวเรือนและเครื่องประดับ	1	2.13
3. วุฒิกการศึกษาสูงสุด		
วุฒิต่างครุ		
ปริญญาตรี	15	31.91
ไม่มีวุฒิต่างครุ	32	68.09
วุฒิต่างวิชาชีพ		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	36	76.60
ปริญญาตรี	8	17.02
ไม่มีวุฒิต่างวิชาชีพ	3	6.38

ตารางที่ 5 (ต่อ)

สถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์	จำนวน (n=47)	ร้อยละ
4. อายุ		
ต่ำกว่า 31 ปี	13	27.66
31 - 40 ปี	22	46.81
41 - 50 ปี	10	21.28
51 - 60 ปี	2	4.26
5. ระยะเวลาในการสอน		
ต่ำกว่า 1 ปี	2	4.26
1 - 5 ปี	27	57.45
6 - 10 ปี	4	8.51
11 - 15 ปี	9	19.15
16 - 20 ปี	2	4.26
21 ปีขึ้นไป	3	6.38

จากตารางที่ 5 ปรากฏว่า กลุ่มครูอาจารย์ส่วนใหญ่เป็นครูจ้าง 39 คน คิดเป็นร้อยละ 82.98 ในจำนวนนี้เป็นข้าราชการครู โรงเรียนประถมศึกษาที่สอนในโรงเรียนฝึกอาชีพ (ภาคค่ำ) 12 คน มีข้าราชการครูประจำโรงเรียนฝึกอาชีพเพียง 8 คน คิดเป็นร้อยละ 17.02

วิชาที่สอน กลุ่มครูอาจารย์ที่ให้สัมภาษณ์ เป็นผู้สอนวิชาช่างตัดเสื้อสตรีมากที่สุดคือ 12 คน คิดเป็นร้อยละ 25.53 รองลงมาได้แก่ ช่างตัดผมชาย 6 คน คิดเป็นร้อยละ 12.77 ช่างไฟฟ้า 5 คน คิดเป็นร้อยละ 10.64 จักรอุตสาหกรรมและช่างเสริมสวยเท่ากัน คือ 4 คน คิดเป็นร้อยละ 8.51 พิมพ์ดีด 3 คน คิดเป็น ร้อยละ 6.38 ช่างตัดเสื้อชาย อาหารและโภชนาการ และช่างเครื่องยนต์ เท่ากันคือ 2 คน คิดเป็นร้อยละ 4.26 ช่างวิทยุ-โทรทัศน์ ช่างเครื่องกลไฟฟ้า ช่างเครื่องทำความเย็น ช่างเครื่องยนต์ดีเซล ช่างเครื่องยนต์เล็กและจักรยานยนต์ ช่างศิลปะประดิษฐ์ และช่างทำตัวเรือนและเครื่องประดับเท่ากันคือ 1 คน คิดเป็นร้อยละ 2.13

วุฒิการศึกษาสูงสุด กลุ่มครูอาจารย์ที่ให้สัมภาษณ์ ส่วนใหญ่ไม่มีวุฒิต่างครุ 32 คน คิดเป็นร้อยละ 68.09 มีวุฒิต่างครุในระดับปริญญาตรี 15 คน คิดเป็นร้อยละ 31.91 และ ส่วนใหญ่มีวุฒิต่างวิชาชีพต่ำกว่าปริญญาตรี 36 คน คิดเป็นร้อยละ 76.60 จบปริญญาตรี 8 คน คิดเป็นร้อยละ 17.02 ในจำนวนนี้เป็นวุฒิต่างวิชาชีพที่เรียนวิชาครุจำนวน 7 คน และไม่มี วุฒิต่างวิชาชีพ แต่เป็นผู้ชำนาญการ 3 คน คิดเป็นร้อยละ 6.38

อายุ กลุ่มครูอาจารย์ที่ให้สัมภาษณ์มีอายุตั้งแต่ 31-40 ปีมากที่สุดคือ 22 คน คิด เป็นร้อยละ 46.81 รองลงมามีอายุต่ำกว่า 31 ปี 13 คน คิดเป็นร้อยละ 27.66 อายุ ตั้งแต่ 41-50 ปี 10 คน คิดเป็นร้อยละ 21.28 และน้อยที่สุดคือมีอายุตั้งแต่ 51-60 ปี 2 คน คิดเป็นร้อยละ 4.26

ระยะเวลาในการสอน กลุ่มครูอาจารย์ที่ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่มีระยะเวลาในการ สอนตั้งแต่ 1-5 ปี คือ 27 คน คิดเป็นร้อยละ 57.45 รองลงมาตั้งแต่ 11-15 ปี 9 คน คิดเป็นร้อยละ 19.15 ตั้งแต่ 6-10 ปี 4 คน คิดเป็นร้อยละ 8.51 ตั้งแต่ 21 ปีขึ้นไป มี 3 คน คิดเป็นร้อยละ 6.38 ต่ำกว่า 1 ปี และตั้งแต่ 16-20 ปี มีอย่างละ 2 คน คิดเป็น ร้อยละ 4.26 เท่ากัน

ตอนที่ 3 : ผลการประเมินโครงการ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่

- 3.1 การประเมินสภาพแวดล้อม
- 3.2 การประเมินปัจจัยเบื้องต้น
- 3.3 การประเมินกระบวนการ
- 3.4 การประเมินผลผลิต แบ่งตามโครงการรวม 3 โครงการ ได้แก่
 - 3.4.1 โครงการเพิ่มวิชาช่างในโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร
 - 3.4.2 โครงการจัดตั้งโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร
 - 3.4.3 โครงการเปิดสอนเวลาพิเศษ (ภาคค่ำ) ในโรงเรียน

ประถมศึกษา

- 3.5 ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ

3.1 ผลการประเมินสภาพแวดล้อม

ผลการประเมินสภาพแวดล้อมจะนำเสนอข้อมูลจากการวิเคราะห์เอกสาร และการสัมภาษณ์ ซึ่งปรากฏผลดังนี้

จากการวิเคราะห์เอกสาร แผนพัฒนาการศึกษากรุงเทพมหานคร ฉบับที่ 3 พบว่า กรุงเทพมหานคร มีปัญหาคือเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร ขาดโอกาสทางการศึกษา จึงได้กำหนดนโยบาย ส่งเสริมการฝึกอาชีพสาขาต่าง ๆ ให้แก่เยาวชนที่มีอายุพันเกณฑ์ การศึกษาภาคบังคับและขาดโอกาส และได้กำหนดให้มีการสำรวจความต้องการของประชาชน และกลุ่มเป้าหมาย

สำหรับข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ผู้บริหารในสำนักงานการศึกษาและสำนักพัฒนาชุมชน ได้ให้ข้อมูลว่า มีการประเมินความจำเป็นของการจัดทำโครงการโดยการเข้าสู่ชุมชน ส่งแบบสอบถามคนในชุมชน สอบถามเยาวชนว่าต้องการเรียนวิชาชีพใด โดยเจ้าหน้าที่ของฝ่ายพัฒนา

อาชีพ (เดิมเป็นฝ่ายการศึกษานอกระบบโรงเรียน) ซึ่งจัดทำปีละครั้งหรือก่อนการจัดทำโครงการเพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบ นอกจากนั้นสำนักงานเขตยังได้มีการประเมินแต่ไม่มีรูปแบบแน่นอนตายตัว ข้อมูลอีกส่วนหนึ่งซึ่งได้นำมาใช้ประกอบการตัดสินใจคือ การเรียกร้องของประชาชนในพื้นที่ให้เปิดสอนวิชาชีพ ข้อมูลรายละเอียดจากการสัมภาษณ์ ผู้บริหารโรงเรียน ครูอาจารย์ ปรากฏตามตารางที่ 6 และ 7

ตารางที่ 6 จำนวนของผู้ให้สัมภาษณ์ที่เป็นผู้บริหารในสำนักงานการศึกษาและสำนักพัฒนาชุมชนเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของโครงการ

สภาพแวดล้อมของ โครงการ	จำนวน (n=3)
1. เหตุผลในการจัดทำโครงการฝึกอาชีพ	
เพื่อช่วยเหลือให้ผู้ไม่มีรายได้ได้ เรียนวิชาชีพ ไปประกอบอาชีพได้	3
เพื่อให้ประชาชนมีความรู้ด้านอาชีพและหา รายได้เพิ่มให้แก่ครอบครัว ใช้ในชีวิตประจำวัน และเป็นอาชีพเสริม	3
เพื่อช่วยเด็กที่ด้อยโอกาสทางการศึกษาให้มีอาชีพ	3
เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนแออัด โดยช่วยให้มีวิชาชีพ และไม่ให้อว่างงาน	1
เพื่อสนองความต้องการของประชาชน ท้องถิ่น และตลาดแรงงาน	1
2. ความจำเป็นในเชิงเศรษฐกิจและสังคม	
มีความจำเป็น	3
3. ความจำเป็นและความต้องการของกรุงเทพมหานคร	
สอดคล้อง	3

ตารางที่ 6 (ต่อ)

สภาพแวดล้อมของ โครงการ	จำนวน (n=3)
4. ความจำเป็นและความต้องการของประชาชน	
สอดคล้อง	3
5. กลุ่มเป้าหมายของ โครงการ	
ผู้มีรายได้น้อย	3
ประชาชนที่อพยพมาจากต่างจังหวัด	3
เยาวชนและประชาชนที่อยู่ในชุมชนแออัด	3
6. ผู้ประเมินความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย	
กรุงเทพมหานคร	3
สำนักงานการศึกษา	3
สำนักงานเขต	2
โรงเรียน	1
7. ข้อมูลที่ใช้ในการตัดสินใจเปิดสอนวิชาชีพ	
นโยบายของกรุงเทพมหานคร เรื่องการฝึกอาชีพ	3
จำนวนผู้อยู่ในวัยการศึกษาภาคบังคับแต่ไม่ได้เข้าเรียน	3
จำนวนประชากรในชุมชนที่ความเป็นอยู่ต่ำกว่ามาตรฐาน	3
ผลการสำรวจความจำเป็นและความสนใจของประชาชน	3
ผลการสำรวจความจำเป็นและความต้องการของตลาดแรงงาน	3

จากตารางที่ 6 พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ที่เป็นผู้บริหารในสำนักงานการศึกษาและ
สำนักพัฒนาชุมชน ทุกคนระบุว่าเพื่อช่วยเหลือให้ผู้ไม่มีรายได ได้เรียนวิชาชีพไปประกอบอาชีพได้

และเพื่อช่วยให้ประชาชนมีความรู้ด้านอาชีพและหารายได้เพิ่มให้แก่ครอบครัวใช้ในชีวิตประจำวัน และเป็นอาชีพเสริมและเพื่อช่วยเด็กที่ด้อยโอกาสทางการศึกษาให้มีอาชีพ นอกจากนั้นยังได้ระบุเหตุผลในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนแออัด เพื่อให้มีวิชาชีพและไม่ให้คนว่างงาน กับ เพื่อสนองความต้องการของประชาชนท้องถิ่นและตลาดแรงงาน

ในเชิงเศรษฐกิจและสังคม ผู้ให้สัมภาษณ์ทุกคนระบุว่า การฝึกอาชีพ มีความจำเป็นโดยให้เหตุผลประกอบว่า เนื่องจากประชาชนหรือคนในชุมชนจะได้มีรายได้ และการครองชีพที่ดีขึ้น เป็นความต้องการของตลาดแรงงานและประชาชน การมีวิชาชีพจะทำให้หางานได้ง่าย และประกอบอาชีพส่วนตัวได้ เป็นการให้โอกาสแก่ผู้ด้อยโอกาสทางการศึกษา และสอดคล้องกับนโยบายของกรุงเทพมหานคร ทางด้านการฝึกอาชีพ

เมื่อพิจารณาความจำเป็นและความต้องการของกรุงเทพมหานคร ผู้ให้สัมภาษณ์ทุกคนระบุว่า การฝึกอาชีพสอดคล้องกับความจำเป็นเนื่องจากกรุงเทพมหานคร มีนโยบายในการส่งเสริมการฝึกอาชีพระยะสั้น โดยเน้นหนักเรื่องการส่งเสริมและพัฒนาด้านวิชาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับความจำเป็นพื้นฐานของคนทั่วไป

สำหรับความสอดคล้องกับ ความจำเป็นและความต้องการของประชาชน ผู้ให้สัมภาษณ์ทุกคนระบุว่า มีความสอดคล้อง ซึ่งทราบข้อมูลได้จากแบบสำรวจความต้องการเรียนวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น ซึ่งกรุงเทพมหานครได้ดำเนินการสำรวจไว้

ในด้านกลุ่มเป้าหมายของโครงการ ผู้ให้สัมภาษณ์ทุกคนระบุว่า ได้แก่ผู้มีรายได้น้อย ประชาชนที่อพยพมาจากต่างจังหวัด รวมทั้งเยาวชนและประชาชนที่อยู่ในชุมชนแออัดโดยสำนักนโยบายและแผน สำนักการศึกษา สำนักงานเขต และโรงเรียนเป็นผู้ประเมิน สำหรับข้อมูลที่ใช้ในการตัดสินใจเปิดสอนวิชาชีพ ได้แก่ นโยบายของกรุงเทพมหานคร เรื่อง การฝึกอาชีพจำนวนผู้อยู่ในวัยการศึกษาภาคบังคับแต่ไม่ได้เข้าเรียน จำนวนประชากรในชุมชนที่ความเป็นอยู่ต่ำกว่ามาตรฐาน ผลการสำรวจความจำเป็นและความสนใจของประชาชน และผลการสำรวจความจำเป็นและความต้องการของตลาดแรงงาน

ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละของผู้ให้สัมภาษณ์ที่เป็นผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของโครงการ

สภาพแวดล้อมของ โครงการ	จำนวน (n=26)	ร้อยละ
1. เหตุผลในการจัดทำโครงการฝึกอาชีพ		
เพื่อช่วยเหลือให้ผู้ไม่มีรายได้ได้เรียนวิชาชีพไปประกอบอาชีพได้	18	69.23
เพื่อให้ประชาชนมีความรู้ด้านอาชีพและหารายได้เพิ่มให้แก่ครอบครัว ใช้ในชีวิตประจำวันและเป็นอาชีพเสริม	14	53.85
เพื่อช่วยเด็กที่ด้อยโอกาสทางการศึกษาให้มีอาชีพ	12	46.15
เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนแออัดโดยช่วยให้มีวิชาชีพ และไม่ให้อว่างงาน	8	30.77
เพื่อสนองความต้องการของประชาชน ทั้งถิ่นและตลาดแรงงาน	6	23.08
2. ความจำเป็นในเชิงเศรษฐกิจและสังคม		
มีความจำเป็น	26	100.00
3. ความจำเป็นและความต้องการของกรุงเทพมหานคร		
สอดคล้อง	26	100.00
4. ความจำเป็นและความต้องการของประชาชน		
สอดคล้อง	26	100.00

ตารางที่ 7 (ต่อ)

สภาพแวดล้อมของโครงการ	จำนวน (n=26)	ร้อยละ
5. กลุ่มเป้าหมายของโครงการ		
ผู้มีรายได้น้อย	23	88.46
ประชาชนที่อพยพมาจากต่างจังหวัด	16	61.54
เยาวชนและประชาชนที่อยู่ในชุมชนแออัด	15	57.69
6. ผู้ประเมินความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย		
กรุงเทพมหานคร	15	57.69
สำนักงานการศึกษา	10	38.46
สำนักงานเขต	10	38.46
โรงเรียน	5	19.23
7. ข้อมูลที่ใช้ในการตัดสินใจเปิดสอนวิชาชีพ		
นโยบายของกรุงเทพมหานครเรื่องการฝึกอาชีพ	26	100.00
จำนวนผู้อยู่ในวัยการศึกษาภาคบังคับและไม่ได้เข้าเรียน	22	84.62
จำนวนประชากรในชุมชนที่ความเป็นอยู่ต่ำกว่ามาตรฐาน	14	53.85
ผลการสำรวจความจำเป็นและความสนใจของประชาชน	5	19.23
ผลการสำรวจความจำเป็นและความต้องการของตลาดแรงงาน	3	11.54

จากตารางที่ 7 พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ที่เป็นผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่คือ 18 คน คิดเป็นร้อยละ 69.23 ระบุว่าเพื่อช่วยเหลือให้ผู้ไม่มีรายได้อ่านได้เรียนวิชาชีพไปประกอบอาชีพได้ รองลงมาระบุว่าเพื่อให้ประชาชนมีความรู้ด้านอาชีพและหารายได้เพิ่มขึ้นให้แก่ครอบครัวในชีวิตประจำวันและว่าเป็นอาชีพเสริม 14 คน คิดเป็นร้อยละ 53.85 เพื่อ

ช่วยเหลือที่ด้อยโอกาสทางการศึกษาให้มีอาชีพ 12 คน คิดเป็นร้อยละ 46.15 เพื่อช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนแออัดให้มีวิชาชีพและต้องการไม่ให้คนว่างงาน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 30.77 และเพื่อสนองความต้องการของประชาชน ท้องถิ่น และตลาดแรงงาน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 23.08

ความจำเป็นในเชิงเศรษฐกิจและสังคม ผู้ให้สัมภาษณ์ทุกคนระบุว่า มีความจำเป็นโดยให้เหตุผลประกอบว่าเนื่องจากประชาชนหรือคนในชุมชนจะได้มีรายได้และการครองชีพที่ดีขึ้น เป็นความต้องการของตลาดแรงงานและประชาชน การมีวิชาชีพจะทำให้หางานทำได้ง่าย และประกอบอาชีพส่วนตัวได้เป็นการให้โอกาสแก่ผู้ด้อยโอกาสทางการศึกษา และสอดคล้องกับนโยบายของกรุงเทพมหานครทางด้านการฝึกอาชีพ

เมื่อพิจารณาความจำเป็นและความต้องการของกรุงเทพมหานคร ผู้ให้สัมภาษณ์ทุกคนระบุว่ามีความสอดคล้อง มีข้อมูลประกอบได้แก่ การส่งเสริมการฝึกอาชีพระยะสั้นสอดคล้องกับความจำเป็นพื้นฐานของบุคคลทั่วไป และตามนโยบายของกรุงเทพมหานครเน้นหนักเรื่องการส่งเสริมและพัฒนาด้านวิชาชีพ

สำหรับความสอดคล้องกับความจำเป็นและความต้องการของประชาชน ผู้ให้สัมภาษณ์ทุกคนระบุว่ามีความสอดคล้อง มีข้อมูลประกอบได้แก่ จากแบบสำรวจความต้องการเรียนวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น ซึ่งกรุงเทพมหานครได้ดำเนินการสำรวจไว้

ในด้านกลุ่มเป้าหมายของโครงการ ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ระบุว่าได้แก่ ผู้มีรายได้น้อย เป็นประชาชนที่อพยพมาจากต่างจังหวัด เยาวชน และประชาชนที่อยู่ในชุมชนแออัด

ผู้ประเมินความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ระบุว่า เป็นกรุงเทพมหานครและสำนักงานการศึกษา 15 คน คิดเป็นร้อยละ 57.69 เท่ากัน รองลงมาเป็นสำนักงานเขต 10 คน คิดเป็นร้อยละ 38.46 และโรงเรียน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 19.23

ข้อมูลที่ใช้ในการตัดสินใจเปิดสอนวิชาชีพ ผู้ให้สัมภาษณ์ทุกคนระบุว่า มาจากนโยบายของกรุงเทพมหานครเรื่องการฝึกอาชีพ รองลงมาได้แก่ จำนวนผู้อยู่ในวัยการศึกษาภาคบังคับและไม่ได้เข้าเรียน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 84.62 จำนวนประชากรในชุมชนที่ความเป็นอยู่ต่ำกว่ามาตรฐาน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 53.85 ผลการสำรวจความจำเป็นและความสนใจของประชาชน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 19.23 และผลการสำรวจความจำเป็นและความต้องการของตลาดแรงงาน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 11.54

3.2 ผลการประเมินปัจจัยเบื้องต้น

ผลการประเมินปัจจัยเบื้องต้นได้มาจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารการสัมภาษณ์ผู้บริหารในสำนักงานการศึกษาและสำนักพัฒนาชุมชนและการสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนและครูอาจารย์

จากการวิเคราะห์เอกสารพบว่า กรุงเทพมหานครได้มีการใช้โรงเรียนเพื่อการฝึกอาชีพ ทั้งที่เป็นโรงเรียนฝึกอาชีพโดยตรง และโรงเรียนประถมศึกษาโดยทั่วไป สำหรับผู้บริหารและครูอาจารย์ที่เป็นข้าราชการส่วนใหญ่จะเป็นผู้บริหารและครูอาจารย์จากโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งจากการสำรวจพบว่า ในจำนวนผู้บริหารและครูอาจารย์ในโรงเรียนที่เก็บข้อมูลรวม 184 คน เป็นผู้บริหารและครูอาจารย์ที่เป็นข้าราชการจากโรงเรียนประถมศึกษาจำนวน 50 คน ผู้บริหารและครูอาจารย์ที่เป็นข้าราชการจากโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร จำนวน 39 คน ที่เหลือเป็นครูจ้างของกรุงเทพมหานคร จำนวน 95 คน ในส่วนของทรัพยากรอื่น นอกจากงบประมาณ คนและวัสดุอุปกรณ์ที่ได้รับจากกรุงเทพมหานคร จากเอกสารทะเบียนโรงเรียนของโรงเรียนบางแห่งพบว่า โรงเรียนยังได้รับความช่วยเหลือจากรัฐบาลเยอรมัน ซึ่งได้ส่งอาสาสมัครพลเรือนมาเป็นที่ปรึกษาและช่วยเหลือ จำนวน 3 คน โดยหมุนเวียนกันมาช่วยเหลือด้านเครื่องจักร เครื่องมืออุปกรณ์ทางช่าง และช่วยสอนวิชาชีพทางด้านเครื่องยนต์ให้

สำหรับผลการประเมินปัจจัยเบื้องต้นจากการสัมภาษณ์ ผู้บริหารในสำนักการศึกษา กองโรงเรียน และงานส่งเสริมการศึกษาวิชาชีพพบว่า ในด้านบุคลากรยังมีบุคลากรไม่เพียงพอและส่วนใหญ่เป็นครูจ้าง เนื่องจากยังไม่ได้รับการอนุมัติกรอบอัตรากำลัง เช่น ในโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร (หลวงพ่อดำศักดิ์ ชุตินธโรอุปถัมภ์) และโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร (คลองเตย) และเนื่องจากโครงการฝึกอาชีพได้รับงบประมาณจากกรุงเทพมหานครแต่เพียงแห่งเดียว ซึ่งไม่เพียงพอจึงต้องใช้อย่างประหยัด จะมีอยู่บางครั้งได้รับการช่วยเหลือจากอาสาสมัครพลเรือนเยอรมันมาช่วยสอนและให้เครื่องมือแก่โรงเรียนที่สอนวิชาช่าง เครื่องยนต์ในภาคปกติ สำหรับวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือได้รับไม่ทันต่อความต้องการของผู้สอน อาคารสถานที่บางแห่งต้องปรับปรุงแก้ไข ให้มีความเหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอน

สำหรับผลการสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนและครูอาจารย์ปรากฏตามตารางที่ 8 และ 9 ตามลำดับ ดังนี้

ตารางที่ 8 จำนวนและร้อยละของผู้ให้สัมภาษณ์ที่เป็นผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับปัจจัยเบื้องต้นของโครงการ

ปัจจัยเบื้องต้น	จำนวน	ร้อยละ
	(n=26)	
1. ปริมาณของบุคลากร		
เพียงพอ	15	57.69
ไม่เพียงพอ	11	42.31
2. คุณภาพของบุคลากร		
เหมาะสม	24	92.31
ไม่เหมาะสม	2	7.69

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ปัจจัยเบื้องต้น	จำนวน (n=26)	ร้อยละ
3. วิธีการพัฒนาบุคลากรของโรงเรียน		
การอบรม	15	57.69
การดูงาน	13	50.00
การสัมมนา	10	38.46
การศึกษาต่อ	10	38.46
4. แหล่งที่มาของงบประมาณ		
กรุงเทพมหานคร	26	100.00
5. งบประมาณที่ได้รับ		
เพียงพอ	18	69.23
ไม่เพียงพอ	8	30.77
6. วัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือ		
เหมาะสม	18	69.23
ไม่เหมาะสม	8	30.77
7. วัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือ		
เพียงพอ	14	53.85
ไม่เพียงพอ	12	46.15
8. วิธีการได้วัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือ		
ตั้งงบประมาณประจำปีขอเบิกจากกรุงเทพมหานคร	26	100.00
ใช้เงินบำรุงการศึกษา	8	30.77
ใช้การจัดงานและบริจาค	3	11.54

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ปัจจัยเบื้องต้น	จำนวน (n=26)	ร้อยละ
9. การได้รับความช่วยเหลือเกี่ยวกับวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือ		
ไม่เคย	16	61.54
เคย	10	38.46
10. แหล่งความช่วยเหลือ (n=10)		
หน่วยงานเอกชน	6	60.00
สมาคมชมรมศิษย์เก่า	3	30.00
หน่วยงานของรัฐ	2	20.00
องค์กรต่างประเทศ	2	20.00
ผู้ปกครองและบุคคลทั่วไป	2	20.00

จากตารางที่ 8 ผู้ให้สัมภาษณ์ซึ่งเป็นผู้บริหารโรงเรียนพบว่า โรงเรียนมีบุคลากรเพียงพอ 15 คน คิดเป็นร้อยละ 57.69 ที่เหลือ 11 คน คิดเป็นร้อยละ 42.31 ตอบว่าไม่เพียงพอ สิ่งที่ควรปรับปรุง ได้เสนอแนะว่า ควรมีครูอย่างน้อยละห้องละ 2 คน เพื่อให้สามารถสอนแทนกันได้เมื่อมีครูขาด และควรกำหนดอัตราให้เป็นข้าราชการครู เนื่องจากครูจ้างได้ค่าตอบแทนต่ำจึงมักลาออกเมื่อได้งานใหม่ซึ่งได้ค่าตอบแทนสูงกว่า สำหรับประเด็นคุณภาพ 24 คน คิดเป็นร้อยละ 92.31 ตอบว่าเหมาะสม ที่เหลือ 2 คน คิดเป็นร้อยละ 7.69 ตอบว่าไม่เหมาะสม โดยระบุสิ่งที่ควรปรับปรุงคือ ควรมีครูที่ชำนาญการสอนเฉพาะสาขาวิชา เนื่องจากวิชาช่างบางวิชาครอบคลุมหลายเรื่องย่อย ผู้สอนบางคนจะมีความถนัดไม่ทุกเรื่อง

สำหรับวิธีการที่ใช้ในการพัฒนาบุคลากรส่วนใหญ่ระบุว่าใช้วิธีการอบรมมากที่สุด คือ 15 คน คิดเป็นร้อยละ 57.69 รองลงมาได้แก่ การดูงาน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 ส่วนการสัมมนาและการศึกษาต่อมี 10 คน คิดเป็นร้อยละ 38.46 เท่ากัน

สำหรับปัจจัยด้านงบประมาณ ผู้ให้สัมภาษณ์ทุกคนตอบว่า ได้รับจาก กรุงเทพมหานคร และส่วนใหญ่ร้อยละ 69.23 ตอบว่าเพียงพอ

ในด้านวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือ ส่วนใหญ่คือ 18 คน คิดเป็นร้อยละ 69.23 ตอบว่าเหมาะสม ที่เหลือ 8 คน คิดเป็นร้อยละ 30.77 ตอบว่าไม่เหมาะสม ผู้ที่ตอบว่าไม่เหมาะสมระบุว่าควรปรับปรุงคุณภาพของวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือให้ได้มาตรฐานและทันสมัย ทางด้านปริมาณส่วนใหญ่ คือ 14 คน คิดเป็นร้อยละ 53.85 ตอบว่าเพียงพอ ที่เหลือ 12 คน คิดเป็นร้อยละ 46.15 ตอบว่าไม่เพียงพอ และเสนอแนะว่าควรจัดวัสดุสิ้นเปลืองให้เพียงพอ สำหรับการเรียนการสอนในวิชาช่างที่ต้องใช้ เช่น สายไฟ น้ำยาตัดผม ผ้า เป็นต้น วิธีการได้วัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือ ผู้ให้สัมภาษณ์ทุกคนตอบว่า ได้รับจากการตั้งงบประมาณประจำปี เพื่อขอเบิกจากกรุงเทพมหานคร รองลงมาตอบว่าใช้เงินบำรุงการศึกษา 8 คน คิดเป็นร้อยละ 30.77 และได้จากการจัดงานและบริจาค 3 คน คิดเป็นร้อยละ 11.54

สำหรับความช่วยเหลือเกี่ยวกับวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือจากแหล่งอื่นส่วนใหญ่ 16 คน คิดเป็นร้อยละ 61.54 ตอบว่าไม่เคยได้รับ ที่เหลือ 10 คน คิดเป็นร้อยละ 38.46 ตอบว่าเคยได้รับ ในกลุ่มที่ได้รับ 6 คน คิดเป็นร้อยละ 60.00 ตอบว่าได้รับจากหน่วยงาน เอกชน รองลงมาคือ สมาคมชมรมศิษย์เก่า 3 คน คิดเป็น ร้อยละ 30.00 และจากหน่วยงานของรัฐ องค์กรต่างประเทศ และผู้ประกอบการ-บุคคลทั่วไปเท่ากันคือ 2 คน คิดเป็นร้อยละ 20.00

ตารางที่ 9 จำนวนและร้อยละของผู้ให้สัมภาษณ์ที่เป็นครูอาจารย์เกี่ยวกับปัจจัยเบื้องต้นของโครงการ

ปัจจัยเบื้องต้น	จำนวน (n=47)	ร้อยละ
1. ปริมาณของบุคลากร		
เพียงพอ	24	51.06
ไม่เพียงพอ	23	48.94
2. ความเหมาะสมของอุปกรณ์และเครื่องมือ		
เหมาะสม	41	87.23
ไม่เหมาะสม	6	12.77
3. วัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือ		
เพียงพอ	27	57.45
ไม่เพียงพอ	20	42.55
4. หลักสูตรที่ใช้		
เหมาะสม	30	63.83
ไม่เหมาะสม	17	36.17

จากตารางที่ 9 ผู้ให้สัมภาษณ์ซึ่งเป็นอาจารย์ประมาณครึ่งหนึ่งคือ 24 คน คิดเป็นร้อยละ 51.06 ระบุว่า โรงเรียนมีบุคลากรเพียงพอ ที่เหลือ 23 คน คิดเป็นร้อยละ 48.94 ระบุว่าไม่เพียงพอ โดยเสนอแนะว่าสิ่งที่ควรปรับปรุงคือ ควรมีครูอย่างน้อยต้องละ 2 คน เพื่อให้สามารถสอนแทนกันได้เมื่อมีครูขาดและควรกำหนดอัตราให้เป็นข้าราชการครู

สำหรับวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือ ส่วนใหญ่คือ 41 คน คิดเป็นร้อยละ 87.23 ตอบว่าเหมาะสม ที่เหลือ 6 คน คิดเป็นร้อยละ 12.77 ตอบว่า ไม่เหมาะสม ผู้ที่ตอบว่าไม่เหมาะสม ระบุว่าควรปรับปรุงคุณภาพของวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือให้ได้มาตรฐานและทันสมัย ด้านปริมาณส่วนใหญ่ 27 คน คิดเป็นร้อยละ 57.45 ตอบว่าเพียงพอ ที่เหลือ 20 คน คิดเป็นร้อยละ 42.55 ตอบว่าไม่เพียงพอ โดยควรจัดวัสดุสิ้นเปลืองให้เพียงพอ

สำหรับหลักสูตรที่ใช้ส่วนใหญ่ 30 คน คิดเป็นร้อยละ 63.83 ตอบว่า เหมาะสม ที่เหลือ 17 คน คิดเป็นร้อยละ 36.17 ตอบว่าไม่เหมาะสม โดยให้ข้อเสนอแนะว่า ควรเพิ่มระยะเวลาให้พอกับการเทียบโอนหน่วยการเรียนรู้เป็น 200-250 ชั่วโมง เนื่องจากหลักสูตร 3 เดือน จำนวน 180 ชั่วโมง เทียบโอนไม่ได้ หลักสูตรที่จะเทียบโอนต้องมีจำนวนชั่วโมงเรียน 200 ชั่วโมง อีกประการหนึ่ง ได้เสนอแนะให้ลดเนื้อหาในบางวิชาที่มากเกินไป เช่น วิชาตัดเสื้อผ้าสตรี โดยอาจตัดเรื่องการตัดเย็บชุดสูท ซึ่งน่าจะอยู่ในวิชาตัดเย็บเสื้อผ้าชาย ประการสุดท้าย ผู้ให้สัมภาษณ์ได้เสนอให้ปรับการเรียกชื่อในหลักสูตรให้ตรงกับทางธุรกิจเช่น วิชาตัดผมชาย เป็นต้น

3.3 ผลการประเมินกระบวนการ

ผลการประเมินกระบวนการได้มาจากการสัมภาษณ์และการสังเกตการสอน รายละเอียดผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏตามตารางที่ 10-12

ตารางที่ 10 จำนวนและร้อยละของผู้ให้สัมภาษณ์ที่เป็นผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับกระบวนการ

กระบวนการ	จำนวน (n=26)	ร้อยละ
1. การให้ผู้บริหารโรงเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดโครงการ		
ไม่มี	17	65.38
มี	9	34.62
2. วิธีการมีส่วนร่วม (n=9)		
ร่วมประชุมกับผู้เกี่ยวข้อง	9	100.00
ร่วมชี้แจงในการขออนุมัติโครงการ	7	77.78
ร่วมสำรวจข้อมูล	5	55.56
ร่วมกำหนดและเขียนโครงการ	3	33.33
3. การให้บุคลากรในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดหลักสูตร		
ไม่มี	10	38.46
มี	16	61.54
4. วิธีการมีส่วนร่วม (n=16)		
ร่วมประชุมปฏิบัติการปรับปรุงหลักสูตร	13	81.25
เสนอแนะผ่านผู้บริหารให้ปรับปรุง	4	25.00
5. แนวปฏิบัติที่ช่วยให้โครงการบรรลุวัตถุประสงค์		
ประชุมชี้แจง/แบ่งงาน	26	100.00
เน้นนโยบายกรุงเทพมหานคร	26	100.00
ขอความร่วมมือจากบุคลากร	22	84.62
ติดตามผล	20	76.92
ประเมินผล	20	76.92
จัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ	20	76.92

ตารางที่ 10 (ต่อ)

กระบวนการ	จำนวน (n=26)	ร้อยละ
เน้นหลักสูตร/ควบคุมการใช้หลักสูตร	18	69.23
6. การจัดทำปฏิทินปฏิบัติงาน		
ไม่มี	9	34.62
มี	17	65.38
7. วัตถุประสงค์ในการใช้ปฏิทินการปฏิบัติงาน (n=17)		
เพื่อวางแผนล่วงหน้า	15	88.24
เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามขั้นตอน	13	76.47
เพื่อใช้ในการติดตามและตรวจสอบงาน	10	58.82
8. วิธีการจัดครูเข้าสอน		
ผู้บริหารจัดตามความรู้ความสามารถของผู้สอน		
วิชาละ 1 คน ต่อ 1 ห้อง	23	88.46
ให้ผู้สอนแต่ละหมวดวิชาช่างจัดครูกันเอง	3	11.54
9. การนิเทศ		
ไม่มี	9	34.62
มี	17	65.38
10. วิธีการนิเทศ (n=17)		
การตรวจเยี่ยม ทิศม และให้คำปรึกษา	15	88.24
การให้คำแนะนำเกี่ยวกับหลักสูตรและการเรียนการสอน	10	58.82
การจัดประชุมครู เชิญวิทยากร	10	58.82
11. การติดตามผลผู้เรียนที่จบไปแล้ว		
ไม่มีการปฏิบัติ	5	19.23

ตารางที่ 10 (ต่อ)

กระบวนการ	จำนวน (n=26)	ร้อยละ
11. การติดตามผลผู้เรียนที่จบไปแล้ว		
ไม่มีการปฏิบัติ	5	19.23
มีการปฏิบัติ	21	80.77
12. วิธีการปฏิบัติ (n=21)		
ใช้แบบรายงานหรือแบบสอบถาม	12	57.14
ใช้การสอบถามจากศิษย์เก่ารุ่นอื่น	6	28.57
ใช้การสอบถามเมื่อกลับมาเยี่ยมโรงเรียนแล้วบันทึกในสมุด	4	19.05
13. การใช้ผลการติดตามผู้เรียนที่จบไปแล้ว		
ใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงวิชานั้น ๆ	15	57.69
ใช้เป็นข้อมูลในการรายงานการศึกษา	6	23.08
ใช้เป็นข้อมูลในการเปิดขยายวิชาต่าง	5	19.23

จากตารางที่ 10 พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่คือ 17 คน คิดเป็นร้อยละ 65.38 ระบุว่าไม่มีส่วนร่วมในการกำหนดโครงการ ที่เหลือ 9 คน คิดเป็นร้อยละ 34.62 ตอบว่ามีส่วนร่วม โดยทุกคนตอบว่าใช้วิธีร่วมประชุมผู้เกี่ยวข้อง รองลงมาคือ การร่วมชี้แจงในการขออนุมัติโครงการ ร่วมสำรวจข้อมูล และร่วมกำหนดและเขียนโครงการ

สำหรับการให้บุคลากรในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดหลักสูตร ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ 16 คน คิดเป็นร้อยละ 61.54 ตอบว่ามีส่วนร่วมโดยการร่วมประชุมปฏิบัติการปรับปรุงหลักสูตรและเสนอแนะผ่านผู้บริหารให้ปรับปรุงหลักสูตร

สำหรับแนวปฏิบัติที่จะช่วยให้โครงการบรรลุวัตถุประสงค์ ทุกคนระบุว่าใช้วิธีประชุมชี้แจงประชุมแบ่งงาน และเน้นนโยบายของกรุงเทพมหานคร รองลงมาคือ ขอความร่วมมือจากบุคลากร 22 คน คิดเป็นร้อยละ 84.62 และการติดตามผล ประเมินผลการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ เท่ากันคือ 20 คน คิดเป็น ร้อยละ 76.92 ส่วนการเน้นหลักสูตรและควบคุมการใช้หลักสูตร 18 คน คิดเป็นร้อยละ 69.23

การจัดทำปฏิทินปฏิบัติงาน ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ 17 คน คิดเป็นร้อยละ 65.38 ตอบว่า มีการจัดทำ โดยให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า วัตถุประสงค์ในการจัดทำเพื่อเป็นการวางแผนล่วงหน้า ทำให้การปฏิบัติเป็นไปตามขั้นตอน และเพื่อใช้ในการติดตามและตรวจสอบงาน

วิธีการจัดครูเข้าสอน ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ 23 คน คิดเป็นร้อยละ 88.46 ตอบว่าติดตามความรู้ความสามารถของผู้เรียน วิชาละ 1 ท่านต่อ 1 ห้อง และ 3 คน คิดเป็นร้อยละ 11.54 ตอบว่า ให้ผู้สอนแต่ละหมวดวิชาช่างจัดครูกันเอง

การนิเทศ ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ 17 คน คิดเป็นร้อยละ 65.38 ระบุว่ามีการนิเทศ ที่เหลือ 9 คน คิดเป็นร้อยละ 34.62 ตอบว่าไม่มีการนิเทศ ผู้ที่ตอบว่ามีการนิเทศได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า ผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้นิเทศโดยการตรวจเยี่ยม ดิชม และให้คำปรึกษา การให้คำแนะนำครูเกี่ยวกับ หลักสูตร และการเรียนการสอน และการจัดประชุมครูเชิงวิทยากร

สำหรับการติดตามผลผู้เรียนที่จบไปแล้ว ส่วนใหญ่ 21 คน คิดเป็นร้อยละ 80.77 ตอบว่ามีการปฏิบัติ ที่เหลือ 5 คน คิดเป็นร้อยละ 19.23 ตอบว่าไม่ได้ปฏิบัติ ผู้ที่ระบุว่ามีการติดตามผลได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า โดยการใช้แบบรายงานหรือแบบสอบถาม ใช้การสอบถามจากศิษย์เก่ารุ่นอื่น และใช้การสอบถามเมื่อไปเยี่ยมโรงเรียน ผลการติดตามผู้เรียนที่จบไปแล้ว ส่วนใหญ่ 15 คน คิดเป็นร้อยละ 57.69 ตอบว่าใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงวิชา 6 คน คิดเป็น ร้อยละ 23.08 ตอบว่า ใช้เป็นข้อมูลในการรายงานการศึกษา และใช้เป็นข้อมูลในการเปิดขยายวิชาช่าง 5 คน คิดเป็นร้อยละ 19.23

ตารางที่ 11 จำนวนและร้อยละของผู้ให้สัมภาษณ์ที่เป็นครูอาจารย์เกี่ยวกับกระบวนการ

กระบวนการ	จำนวน (n=27)	ร้อยละ
1. การให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการกำหนดหลักสูตร		
ไม่มี	21	44.68
มี	26	55.32
2. วิธีการมีส่วนร่วม (n=26)		
ร่วมประชุมปฏิบัติการปรับปรุงหลักสูตร	23	88.46
เสนอแนะผ่านผู้บริหารให้ปรับปรุงหลักสูตร	6	12.77
3. ความเหมาะสมในการจัดครูเข้าสอน		
เหมาะสม	47	100.00
4. การเรียนการสอนเน้นการปฏิบัติ		
เน้น	43	91.49
ไม่เน้น	4	8.51
5. การฝึกปฏิบัตินอกสถานที่		
ไม่มี	20	42.55
มี	27	57.45
6. สถานที่ฝึกปฏิบัติ		
ตามชุมชนเป็นครั้งคราว	11	40.74
หน่วยงานของเอกชน	10	37.04
หน่วยงานของรัฐ/กรุงเทพมหานคร	9	33.33
ที่บ้านของตนเอง	5	18.52

ตารางที่ 11 (ต่อ)

กระบวนกร	จำนวน (n=27)	ร้อยละ
7. การวัดผลประเมินผลผู้เรียน		
เหมาะสม	42	89.36
ไม่เหมาะสม	5	10.64
8. ความเหมาะสมของการจัดการเรียนการสอน		
เหมาะสม	37	78.72
ไม่เหมาะสม	10	21.28
9. การมีส่วนร่วมในการคัดเลือกผู้เรียน		
ไม่มีส่วนร่วม	28	59.57
มีส่วนร่วม	19	40.43
10. ลักษณะของการมีส่วนร่วม		
ช่วยทางโรงเรียนรับสมัคร	10	52.63
รับสมัครตามวิชาที่ตนสอน	8	42.11
ช่วยสอบสัมภาษณ์	2	10.53

จากตารางที่ 11 พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่คือ 26 คน คิดเป็นร้อยละ 55.32 ตอบว่ามีส่วนร่วมในการปรับปรุงหลักสูตร ที่เหลือ 21 คน คิดเป็นร้อยละ 44.86 ตอบว่าไม่มีส่วนร่วม สำหรับผู้ที่มีส่วนร่วม วิธีการมีส่วนร่วมคือ ร่วมประชุมปฏิบัติการปรับปรุงหลักสูตร และเสนอแนะผ่านผู้บริหารให้ปรับปรุง

ความเหมาะสมในการจัดครู วิชาสอน ผู้ให้สัมภาษณ์ทุกคนตอบว่า วิธีการที่ทางโรงเรียนจัดครู วิชาสอนเหมาะสมดีแล้ว โดยให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่าทางโรงเรียนได้จัดครูสอนตามความสามารถ ประสบการณ์ ความชำนาญของครู บางแห่งแบ่งกลุ่มครูให้รับผิดชอบตามแผนกวิชาช่างแล้วให้จัดแบ่งชั่วโมงสอนกันเองภายในกลุ่ม บางแห่งทางโรงเรียนจัดให้ 2 ห้องเรียนต่อครู 3 คน เพื่อสับเปลี่ยนกัน และบางแห่งที่มี 2 ห้องเรียน ให้ครู 2 สลับกันสอนภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติกันเอง

สำหรับการเรียนการสอน ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่คือ 43 คน คิดเป็นร้อยละ 91.49 ระบุว่า ได้ปฏิบัติตามหลักสูตรที่เหลือ 4 คน คิดเป็นร้อยละ 8.51 ระบุว่าปฏิบัติไม่ได้ตามหลักสูตร โดยให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่าเนื่องจากบางวิชามีเนื้อหามากเกินไป มีการปฏิบัติมากเกินไป ผู้เรียนที่มีพื้นฐานไม่ดี ไม่สามารถรับได้

การฝึกปฏิบัตินอกสถานที่พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ 20 คน คิดเป็นร้อยละ 42.55 ตอบว่าไม่มีการฝึกปฏิบัตินอกสถานที่ แต่ส่วนใหญ่ 27 คน คิดเป็นร้อยละ 57.45 ระบุว่ามีการปฏิบัติ โดยให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่าวิธีการที่ใช้คือ นำนักเรียนไปให้บริการแก่ชุมชนเช่น ในด้านการตัดผม ซ่อมเครื่องไฟฟ้า นอกจากบริการแก่บุคคลในชุมชนแล้ว ยังมีบริการที่ให้แก่นักงานของเอกชน หน่วยงานของรัฐ/กรุงเทพมหานคร และที่บ้านผู้เรียน ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นวิชาช่างเสริมสวยสตรี ช่างตัดผมชาย ช่างซ่อมเครื่องไฟฟ้า ช่างเย็บเสื้อผ้า เป็นต้น นอกจากการไปฝึกปฏิบัติในชุมชนแล้ว ในบางกรณีบุคคลในชุมชนได้มารับบริการในโรงเรียนซึ่งทำให้ผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกปฏิบัติอีกทางหนึ่งเช่น การมารับบริการเสริมสวย การนำเครื่องใช้ไฟฟ้ามาให้โรงเรียนซ่อมแซม

สำหรับการวัดผลประเมินผลผู้เรียน ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่คือ 42 คน คิดเป็นร้อยละ 89.36 ตอบว่าเหมาะสม ที่เหลือ 5 คน คิดเป็นร้อยละ 10.64 ตอบว่าไม่เหมาะสม โดยให้ข้อเสนอแนะว่าวิธีการวัดผลควรปรับปรุงให้เหมาะกับวัยผู้เรียน และไม่ควรเน้นการวัดผลทางทฤษฎีมากเกินไป

การจัดการเรียนการสอน ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่คือ 37 คน คิดเป็นร้อยละ 78.72 ตอบว่าเหมาะสม ที่เหลือ 10 คน คิดเป็นร้อยละ 21.28 ตอบว่าไม่เหมาะสม โดยเสนอแนะว่าควรปรับปรุงห้องเรียนและอาคารสถานที่

สำหรับการคัดเลือกผู้เรียน ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่คือร้อยละ 59.57 ตอบว่าไม่มีส่วนร่วม ที่เหลือร้อยละ 40.43 ตอบว่ามีส่วนร่วม โดยช่วยทางโรงเรียนรับสมัครร่วมกับฝ่ายธุรการ รับสมัครตามวิชาที่ตนสอนและช่วยสอบสัมภาษณ์

นอกจากการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์แล้ว ยังมีผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสังเกตการสอน รายละเอียดปรากฏตามตารางที่ 12

ตารางที่ 12 จำนวนและร้อยละของโรงเรียนจำแนกตามลักษณะพฤติกรรมกรรมการเรียนการสอนที่ปรากฏในช่วงเวลาที่สังเกต

ลักษณะพฤติกรรม	จำนวน (n=13)	ร้อยละ
1. พฤติกรรมการสอนของครู		
การแนะนำ	13	100.00
การสาธิต	13	100.00
การสังเกตของครู	13	100.00
การบรรยาย	10	76.92
การตรวจผลงาน	10	76.92
การถามคำถาม	9	69.23

ตารางที่ 12 (ต่อ)

ลักษณะพฤติกรรม	จำนวน (n=13)	ร้อยละ
2. พฤติกรรมการเรียนของผู้เรียน		
การซักถาม	13	100.00
การตอบคำถาม	11	84.62
การฝึกปฏิบัติเป็นรายบุคคล	10	76.92
การฝึกปฏิบัติกลุ่ม	3	23.08

จากตารางที่ 12 ปรากฏว่า ในช่วงเวลาที่สังเกต ครูทุกคนมีการแนะนำ การสาธิต และการสังเกต การทำงานของผู้เรียน รองลงมาเป็นการบรรยายและการตรวจ ผลงานของครู 10 คน คิดเป็นร้อยละ 76.92 เท่ากัน และการถามคำถามของครูมี 9 คน คิดเป็นร้อยละ 69.23 สำหรับพฤติกรรมการเรียนของผู้เรียน มีการซักถามในทุกโรงเรียนที่ สังเกต รองลงมา มีการตอบคำถาม การฝึกปฏิบัติเป็นรายบุคคล และการฝึกปฏิบัติกลุ่ม 11, 10 และ 3 คน คิดเป็นร้อยละ 84.62, 76.92 และ 23.08 ตามลำดับ

3.4 ผลการประเมินผลผลิต

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับผลผลิตจะนำเสนอเป็นรายโครงการและรายวัตถุประสงค์ ดังนี้

3.4.1 โครงการเพิ่มวิชาช่างในโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร

วัตถุประสงค์ข้อ 1 : เพื่อให้ผู้เรียนมีโอกาสเลือกเรียนวิชาชีพตามความถนัดและเหมาะสมกับตลาดแรงงาน

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนและครูอาจารย์พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่คือร้อยละ 54.17 ระบุว่า มีวิชาชีพให้เลือกตามความถนัดไม่เพียงพอ โดยให้ข้อมูลว่า ผู้เรียนและศิษย์เก่าได้ระบุความต้องการให้เปิดสอนในวิชาช่างที่โรงเรียนไม่ได้เปิดสอน และผู้ให้สัมภาษณ์ได้เสนอแนะวิชาชีพที่ควรเปิดสอนเพิ่มเติมรวม 41 วิชา (รายละเอียดในภาคผนวก ข) สำหรับประเด็นความเหมาะสมกับตลาดแรงงาน ผู้ให้สัมภาษณ์ร้อยละ 83.33 ระบุว่าเหมาะสม ในกลุ่มผู้ที่ระบุว่าไม่เหมาะสมได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า วิชาชีพที่โรงเรียนเปิดสอนอยู่ยังน้อยเกินไป ไม่เพียงพอต่อความต้องการ และบางวิชาเช่น ช่างซ่อมรถยนต์ยังใช้วิธีการที่ไม่ทันสมัย จึงไม่เหมาะสมกับตลาดแรงงาน สรุปผลการประเมินวัตถุประสงค์ข้อนี้ ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่คือร้อยละ 50.00 ตอบว่าอยู่ในระดับดี ร้อยละ 37.50 ตอบว่าดีมาก และร้อยละ 12.5 ตอบว่าต้องปรับปรุง

วัตถุประสงค์ข้อ 2 : เพื่อให้โรงเรียนสามารถใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์ต่อชุมชนให้มากที่สุด

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนพบว่า ร้อยละ 87.50 ระบุว่าโรงเรียนมีการให้บริการแก่ชุมชน เช่น ให้บริการเสริมสวย ตัดผม ซ่อมอุปกรณ์ไฟฟ้า ในโรงเรียนหรือไปร่วมในกิจกรรมของเขตเคลื่อนที่ อย่างไรก็ตาม ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติม

เดิมว่า ขณะนี้ชุมชนยังได้รับบริการไม่เต็มที่และการบริการของโรงเรียนบางครั้งถูกมองในเชิงธุรกิจว่าเป็นการหารายได้ของโรงเรียนและบุคลากร สรุปผลการประเมินวัตถุประสงค์ในข้อนี้ ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่คือร้อยละ 50.00 ตอบว่าอยู่ในระดับดี ร้อยละ 37.50 ตอบว่าดีมาก และร้อยละ 12.50 ตอบว่าต้องปรับปรุง

วัตถุประสงค์ข้อ 3 : เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ มีทักษะ สามารถผลิต จำหน่าย และบริการประชาชนได้

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนและครูอาจารย์ พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ทุกคนระบุว่า ผู้เรียนจบสามารถไปประกอบอาชีพได้ตามลักษณะวิชาชีพที่เรียน กล่าวคือ หากเป็นวิชาชีพที่ให้บริการ เช่น ช่างเสริมสวยสตรี ช่างตัดผมชาย ช่างซ่อมเครื่องยนต์ ฯลฯ ก็สามารถให้บริการได้ในด้านดังกล่าวได้ ส่วนการผลิต จำหน่าย เช่น อาหารและโภชนาการ ศิลปะประดิษฐ์ ตัดเย็บเสื้อผ้า ก็สามารถผลิตและจำหน่ายได้ ข้อมูลที่สามารถยืนยันในเรื่องนี้ก็คือ จากการที่โรงเรียนมีการประเมินผลการปฏิบัติจริงของผู้เรียน และในระหว่างเรียนจะมีการรับงานจากภายนอกมาทำซึ่งผู้เรียนจะมีรายได้ระหว่างเรียนด้วย สรุปผลการประเมินวัตถุประสงค์ในข้อนี้ ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่คือร้อยละ 50.00 ตอบว่าอยู่ในระดับดี ร้อยละ 37.50 ตอบว่าดีมาก และร้อยละ 12.50 ตอบว่าต้องปรับปรุง

วัตถุประสงค์ข้อ 4 : เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้คู่คุณธรรม ซื่อสัตย์สุจริต มีความเชื่อมั่น และศรัทธาในวิชาชีพที่ศึกษาเล่าเรียน

จากการสัมภาษณ์ ผู้บริหารโรงเรียนได้ประเมินว่า โรงเรียนสามารถดำเนินการบรรลุวัตถุประสงค์ข้อนี้ในระดับดีมากร้อยละ 37.5 และดีร้อยละ 50.0 โดยผู้ให้สัมภาษณ์ทั้งที่เป็นผู้บริหารโรงเรียนและครูอาจารย์ได้ระบุวิธีการที่ใช้ฝึกให้ผู้เรียนมีความรู้คู่คุณธรรม กล่าวคือ ทุกคนระบุว่าใช้การปฐมนิเทศ อบรมหน้าเสาธง และสอดแทรกคุณธรรมในขณะการสอน ร้อยละ 79.17 ระบุว่ามีการจัดสัปดาห์อบรมจริยธรรม และ

ร้อยละ 70.83 ระบุว่ามีการอบรมจริยธรรมตามปกติ สรุปผลการประเมินวัตถุประสงค์ในข้อนี้ ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่คือร้อยละ 75.00 ตอบว่าอยู่ในระดับดี ร้อยละ 12.50 ตอบว่าดีมาก และร้อยละ 12.50 ตอบว่าต้องปรับปรุง

วัตถุประสงค์ข้อ 5 : เพื่อเป็นการสอดคล้องตามแผนพัฒนาการศึกษาของกรุงเทพมหานคร ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2530-2534) เกี่ยวกับการขยายและเพิ่มวิชาข้างขึ้นในโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร

จากการวิเคราะห์เอกสารพบว่า มีโครงการขยายและเพิ่มวิชาข้างในโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร แต่ในทางปฏิบัติยังไม่สามารถดำเนินการตามแผนได้ทั้งหมด กล่าวคือ บางวิชาข้างได้รับอนุมัติให้เปิดสอนแต่ไม่สามารถดำเนินการได้เนื่องจากอยู่ระหว่างการขอวัสดุอุปกรณ์และครุภัณฑ์ จึงต้องเลื่อนกำหนดไปเปิดสอนในปีต่อไป

จากการให้ผู้บริหารในสำนักการศึกษาและสำนักพัฒนาชุมชน และผู้บริหารโรงเรียนประเมินความสำเร็จของโครงการในภาพรวม ร้อยละ 63.64 ประเมินในระดับดีร้อยละ 18.18 ประเมินในระดับดีมาก ที่เหลือประเมินในระดับพอใช้ และต้องปรับปรุงร้อยละ 9.09 เท่ากัน สรุปผลการประเมินวัตถุประสงค์ในข้อนี้ ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่คือร้อยละ 50.00 ตอบว่าอยู่ในระดับดี ร้อยละ 37.50 ตอบว่าดีมาก และร้อยละ 12.50 ตอบว่าต้องปรับปรุง

3.4.2 โครงการจัดตั้งโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร

วัตถุประสงค์ข้อ 1 : เพื่อเปิดโอกาสให้แก่บุคคลทั่วไปที่ด้อยโอกาสทางการศึกษาได้มีโอกาสเข้ารับการฝึกอบรมให้มีความรู้และมีทักษะในด้านวิชาชีพในสาขาต่าง ๆ สามารถนำเอาความรู้ไปประกอบอาชีพได้

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนและครูอาจารย์พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ทุกคนระบุว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้แก่ผู้ที่ไม่ได้เรียนหนังสือ ยากจน และอพยพมาจากต่างจังหวัด ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่าผู้เรียนในภาคปกติเกือบทุกคนไม่มีงานทำ ฉะนั้นการเรียนในบางวิชาจึงได้รับความสนใจเป็นอย่างมาก ได้แก่ วิชาเจียรระโนพลอย ศิลปะประดิษฐ์ ซึ่งผู้เรียนจะได้ค่าตอบแทนจากผลงานที่ฝึกอบรมอีกด้วย และเมื่อเรียนจบไปแล้วก็สามารถประกอบอาชีพได้ สรุปผลการประเมินวัตถุประสงค์ในข้อนี้ ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่คือร้อยละ 66.67 ตอบว่าอยู่ในระดับดีมาก และร้อยละ 33.33 ตอบว่าต้องปรับปรุง

วัตถุประสงค์ข้อ 2 : เพื่อให้โอกาสแก่บุคคลที่มีความรู้ทางด้านวิชาชีพอยู่บ้างแล้ว แต่ยังไม่ีประสบการณ์ และความชำนาญในการประกอบการผลิตจำหน่ายดีพอให้มีความรู้ความสามารถในการประกอบการได้

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนและครูอาจารย์พบว่า ผู้เรียนในภาคค่ำส่วนใหญ่และภาคปกติบางส่วนเป็นกลุ่มของผู้มีงานทำประจำและกลุ่มแม่บ้าน ซึ่งมาเรียนในวิชาศิลปะประดิษฐ์ ช่างเสริมสวยสตรีบางส่วนเป็นคณงานของบริษัท/ โรงงานส่งมาฝึกอบรมวิชาศิลปะประดิษฐ์ เจียรระโนพลอย และการทำตัวเรือนเครื่องประดับ ซึ่งผู้เรียนสามารถประกอบอาชีพได้ตามวัตถุประสงค์ สรุปผลการประเมินวัตถุประสงค์ในข้อนี้ ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่คือร้อยละ 66.67 ตอบว่าอยู่ในระดับดีมาก และร้อยละ 33.33 ตอบว่าต้องปรับปรุง

วัตถุประสงค์ข้อ 3 : เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณธรรมและคุณภาพในการประกอบการ สามารถประกอบกิจการผลิต จำหน่าย และให้บริการแก่ลูกค้าประชาชนและหน่วยงานต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนได้ประเมินว่า บรรลุวัตถุประสงค์ข้อนี้ในระดับดีมากร้อยละ 33.33 และร้อยละ 66.67 โดยผู้ให้สัมภาษณ์ทุกคนได้ให้

ข้อมูลเพิ่มเติมว่าเกี่ยวกับวิธีการฝึกในเรื่องนี้ว่าใช้การปฐมนิเทศ การอบรมหน้าเสาธง สอน สอดแทรกคุณธรรมในขณะที่สอน อบรมจริยธรรมและจัดสัปดาห์อบรมจริยธรรม สรุปผลการ ประเมินวัตถุประสงค์ในข้อนี้ ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่คือร้อยละ 66.67 ตอบว่าอยู่ในระดับดี และร้อยละ 33.33 ตอบว่าต้องดีมาก

วัตถุประสงค์ข้อ 4: เพื่อเป็นการเสริมด้านวิชาชีพตามหลักสูตรใหม่แก่นักเรียนระดับ ประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่ประสงค์จะเพิ่มพูนความรู้ด้านวิชาชีพสาขาต่าง ๆ สามารถนำ ความรู้ไปใช้ในการศึกษาเล่าเรียนในชีวิตประจำวันและในการประกอบอาชีพได้

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนพบว่า มีโรงเรียนใน โครงการนี้ที่เปิดรับนักเรียนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา เข้าเรียนในวิชาชีพที่โรงเรียนเปิด สอน 1 โรงเรียนคือ โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร (หลวงพ่อดำศักดิ์ ชุตินธโรอุปถัมภ์) แต่ได้พบปัญหาเกี่ยวกับเวลาเรียนของเด็กนักเรียนไม่เพียงพอ เนื่องจากหลักสูตรใหม่และระบบ ของโรงเรียนสายสามัญดังกล่าวไม่เอื้อต่อการเรียนวิชาชีพ ผู้ให้สัมภาษณ์ได้เสนอแนะว่าควรมี การปรับเวลาของโรงเรียนทั้งสองประเภทร่วมกัน เพื่อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเข้ามาเรียนตาม ความต้องการได้ สรุปผลการประเมินวัตถุประสงค์ในข้อนี้ ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่คือร้อยละ 66.67 ตอบว่าอยู่ในระดับพอใช้ และร้อยละ 33.33 ตอบว่ายังไม่ได้ปฏิบัติ

วัตถุประสงค์ข้อ 5 : เพื่อเพิ่มสถานศึกษาวิชาชีพระยะสั้นให้แพร่หลายสู่ชุมชน มากยิ่งขึ้น

จากผลการวิจัยพบว่า กรุงเทพมหานครสามารถขยาย โรงเรียนได้ตามแผนพัฒนาการศึกษากรุงเทพมหานคร ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2530-2534) ซึ่งระบุ ว่า จัดให้มีโรงเรียนฝึกอาชีพเพิ่มขึ้นปีละ 1 โรง กล่าวคือในปีงบประมาณ 2532 ได้มีการ จัดตั้งโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร (หลวงพ่อดำศักดิ์ ชุตินธโรอุปถัมภ์) และในปี งบประมาณ 2533 มีการจัดตั้งโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร (คลองเตย) สรุปผลการ

ประเมินวัตถุประสงค์ในข้อนี้ ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่คือร้อยละ 66.67 ตอบว่าอยู่ในระดับดี และร้อยละ 33.33 ตอบว่าดีมาก

3.4.3 โครงการเปิดสอนเวลาพิเศษ (ภาคค่ำ) ในโรงเรียนประถมศึกษา

วัตถุประสงค์ข้อ 1 : เพื่อให้มีโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานครเพิ่มขึ้นอีกเป็นการสนองความต้องการของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

จากผลการวิจัยพบว่า กรุงเทพมหานครได้ขยายโรงเรียนฝึกอาชีพตามแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2530-2534) ที่ว่าจัดให้มีโรงเรียนฝึกอาชีพในโรงเรียนประถมศึกษา โดยเปิดทำการสอนเวลาพิเศษ (ภาคค่ำ) เพิ่มขึ้น แต่ยังไม่สามารถจัดได้ครบตามเป้าหมายที่กำหนดคือปีละ 5 โรงเรียน กล่าวคือ ในปีงบประมาณ 2532 เปิดสอนได้จำนวน 2 โรงเรียน ปีงบประมาณ 2533 จำนวน 5 โรงเรียน และปีงบประมาณ 2534 จำนวน 3 โรงเรียน ซึ่งสามารถสนองความต้องการของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครได้พอสมควร สรุปผลการประเมินวัตถุประสงค์ในข้อนี้ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 64.29 ตอบว่าอยู่ในระดับดี และร้อยละ 35.71 ตอบว่าดีมาก

วัตถุประสงค์ข้อ 2 : เพื่อให้ผู้เรียนมีโอกาสเลือกเรียนวิชาชีพตามความถนัดและเหมาะสมกับตลาดแรงงาน บริการแก่ประชาชน

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนและครูอาจารย์พบว่า โรงเรียนตามโครงการนี้ทุกโรงเรียนเปิดทำการสอนเพียงโรงเรียนละ 3 วิชาเท่านั้น ซึ่งมีวิชาละ 1 ห้องเรียน ยกเว้นโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร (ไทยนิยมสงเคราะห์) เปิดทำการสอน 3 วิชา 5 ห้องเรียน เพราะมีบางวิชาเปิดวิชาละ 2 ห้องเรียน อย่างไรก็ตาม ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ระบุว่า รายวิชายังไม่เพียงพอต่อการที่จะให้ผู้เรียนได้เลือกตามความถนัด แต่วิชาที่เปิดเหมาะสมกับตลาดแรงงาน สามารถบริการแก่ประชาชนได้ สรุปผลการประเมินวัตถุประสงค์ในข้อนี้ ผู้ให้สัมภาษณ์ทุกคนตอบว่าอยู่ในระดับดี

วัตถุประสงค์ข้อ 3 : เพื่อให้กลุ่มประชาชนตามเป้าหมาย นักศึกษาและผู้สนใจมีความรู้ความสามารถประกอบอาชีพได้อย่างทั่วถึง เป็นการสอดคล้องและต่อเนื่องตามแผนพัฒนาการศึกษากรุงเทพมหานคร ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2530-2534)

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนพบว่า กลุ่มผู้เรียนได้แก่ ผู้มีงานทำ แม่บ้าน นักเรียน นักศึกษาให้ความสนใจมาเรียนเพื่อการประกอบอาชีพและเป็นอาชีพเสริม สรุปได้ว่า สอดคล้องและต่อเนื่องตามแผนพัฒนาการศึกษากรุงเทพมหานคร ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2530-2534) สรุปผลการประเมินวัตถุประสงค์ในข้อนี้ ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 78.57 ตอบว่าดี และร้อยละ 21.43 ตอบว่าดีมาก

วัตถุประสงค์ข้อ 4 : เพื่อให้ นักศึกษารู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์และมีรายได้เพิ่มขึ้น เป็นการช่วยเหลือตนเองและครอบครัวได้อีกทางหนึ่งและเป็นการลดอัตราการว่างงานด้วย

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนพบว่า กลุ่มผู้เรียนบางคนเป็นนักศึกษามาเรียนวิชาชีพเพื่อเป็นการประกอบอาชีพเสริม และเพื่อการเทียบโอนหน่วยการเรียน สรุปผลการประเมินวัตถุประสงค์ในข้อนี้ ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่คือร้อยละ 64.29 ตอบว่าดี และร้อยละ 35.71 ตอบว่าดีมาก

จากผลการประเมินผลผลิตโครงการฝึกอาชีพในโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานครดังกล่าว อาจสรุปได้ดังนี้

1. โครงการนี้สามารถดำเนินการได้บรรลุวัตถุประสงค์ ในเรื่องการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์ต่อชุมชน การให้ผู้ด้อยโอกาสทางการศึกษาและบุคคลทั่วไปได้รับความรู้ ทักษะด้านวิชาชีพ สามารถประกอบอาชีพในฐานะผู้ผลิต จำหน่ายและบริการประชาชน ควบคู่กับการมีคุณธรรมในวิชาชีพ

2. เรื่องที่ยังไม่สามารถดำเนินการได้ครบตามวัตถุประสงค์ได้แก่ โรงเรียน ยังไม่สามารถเปิดสอนวิชาชีพให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนตามความถนัดได้อย่างเพียงพอ การสอน วิชาชีพยังไม่ครอบคลุมถึงกลุ่ม นักเรียนโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาสายสามัญอย่าง ทัวถึง และการจัดตั้งโรงเรียนฝึกอาชีพยังไม่ครบตามเป้าหมายในแผนพัฒนาการศึกษาของ กรุงเทพมหานคร

3.5 ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ จากการสัมภาษณ์ ผู้บริหารของสำนักงานการศึกษา สำนักพัฒนาชุมชน ผู้บริหารโรงเรียน และครูอาจารย์ และ การวิเคราะห์เอกสาร รายละเอียดปรากฏตามตารางที่ 13-16

ตารางที่ 13 ความถี่และร้อยละของปัญหา อุปสรรค จากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร

ลักษณะปัญหา	ความถี่			ร้อยละ
	ผู้บริหารสำนัก (n=3)	ผู้บริหารโรงเรียน (n=26)	รวม (n=29)	
1. บุคลากรไม่เพียงพอ	3	26	29	100.00
2. วัสดุอุปกรณ์ได้ล่าช้า ไม่ตรง ตามมาตรฐานและไม่เพียงพอ	1	25	26	89.66
3. งบประมาณไม่เพียงพอ	1	21	22	75.86
4. ค่าตอบแทนของภาคีต่ำ ได้ล่าช้ามาก	-	20	20	68.97
5. หลักสูตรไม่เหมาะสม	-	20	20	68.97

ตารางที่ 13 (ต่อ)

ลักษณะปัญหา	ความถี่			ร้อยละ
	ผู้บริหารสำนัก (n=3)	ผู้บริหารโรงเรียน (n=26)	รวม (n=29)	
6. ฝ่ายจัดซื้อจัดซื้อวัสดุไม่ตรง ตามความต้องการของผู้สอน	-	20	20	68.97
7. การเรียนการสอนไม่ประสบ ผลสำเร็จเท่าที่ควร	-	17	17	58.62
8. อาคารสถานที่ไม่เหมาะสม และไม่เพียงพอ	-	10	10	34.48
9. เครื่องมือล้ำสมัย	2	8	10	34.48
10. คู่มือสำหรับการเรียนการ สอนมีไม่ครบทุกวิชา	1	9	10	34.48
11. กรุงเทพมหานครอนุมัติให้ จัดตั้งโรงเรียนแต่ไม่อนุมัติ กรอบอัตรากำลังเจ้าหน้าที่	2	3	5	17.24
12. การจัดโครงสร้างการบริหาร ของโรงเรียนไม่เหมาะสม	-	5	5	17.24
13. การประชาสัมพันธ์ไม่เต็มที่	-	3	3	17.24
14. โรงเรียนบางแห่งผู้เรียน ลดลง	1	-	-	3.45
15. ด้านวิชาการของโรงเรียนไม่ ก้าวหน้า	-	1	1	3.45

จากตารางที่ 13 พบว่า จากจำนวนปัญหาที่ผู้ให้สัมภาษณ์กลุ่มผู้บริหารในสำนักงานการศึกษาและสำนักพัฒนาชุมชน และผู้บริหารโรงเรียน ระบุทั้งสิ้น 15 ปัญหา มีปัญหาที่มีผู้ระบุตั้งแต่ร้อยละ 50 ขึ้นไปจำนวน 7 ปัญหา ปัญหาที่ผู้ให้สัมภาษณ์ทุกคนระบุได้แก่ บุคลากรไม่เพียงพอ รองลงมาคือ วัสดุอุปกรณ์ได้ล่าช้า ไม่ตรงตามมาตรฐาน และไม่เพียงพอ ร้อยละ 89.66 งบประมาณไม่เพียงพอ ร้อยละ 75.86 ค่าตอบแทนของภาคีค่าต่ำได้ล่าช้ามาก หลักสูตรไม่เหมาะสม ฝ่ายจัดซื้อ จัดซื้ออุปกรณ์ไม่ตรงตามความต้องการของผู้สอนร้อยละ 68.97 เท่ากัน และการเรียนการสอนไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควรร้อยละ 58.62

ตารางที่ 14 ความถี่และร้อยละของปัญหา อุปสรรค จากการสัมภาษณ์ครูอาจารย์

ลักษณะปัญหา	จำนวน (n=27)	ร้อยละ
1. บุคลากรไม่เพียงพอ	23	48.94
2. ค่าตอบแทนของภาคีค่าต่ำและได้ล่าช้ามาก	20	42.55
3. วัสดุอุปกรณ์ได้ล่าช้า ไม่ตรงตามที่ขอ ไม่มาตรฐาน และไม่เพียงพอ	20	42.55
4. ผู้เรียนออกกลางคัน	20	42.55
5. หลักสูตรไม่เหมาะสม	15	38.30

จากตารางที่ 14 พบว่า ปัญหาที่ผู้ให้สัมภาษณ์กลุ่มอาจารย์ ระบุไว้มี 5 ปัญหา ไม่มีปัญหาใดที่มีผู้ระบุถึงร้อยละ 50 แต่ปัญหาที่มีผู้ระบุสูงสุดได้แก่ บุคลากรไม่เพียงพอ

ในการวิเคราะห์ปัญหา สาเหตุ และการแก้ไขปัญหา ได้นำมาวิเคราะห์เฉพาะปัญหาที่มีผู้ระบุตั้งแต่ร้อยละ 50 ขึ้นไป รายละเอียดปรากฏตามตารางที่ 15

ตารางที่ 15 ปัญหา สาเหตุ และการแก้ไขปัญหาจากการสัมภาษณ์

ลักษณะปัญหา	สาเหตุของปัญหา	การแก้ไขปัญหาที่ได้ดำเนินการไปแล้ว	ผลการดำเนินการ	ข้อเสนอแนะสำหรับการแก้ไขปัญหาในโอกาสต่อไป
1. บุคลากรไม่เพียงพอ (29)	<ol style="list-style-type: none"> 1. การกำหนดกรอบอัตราไม่ได้รับอนุมัติ (29) 2. ครูจ้างได้รับค่าตอบแทนต่ำจึงลาออกเมื่อได้งานที่ดีกว่า (19) 3. บุคลากรบางสาขาวิชาไม่มีผู้สมัครสอน (10) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. บางแห่ง แบ่งการสอนตามหัวข้อแล้วให้ครูสลับกันสอน (5) 2. ถ้าครูผู้สอนไม่มีให้ ผู้เรียนหยุดแล้วสอนชดเชยให้ (3) 	1. สามารถดำเนินการสอนไปได้ตามปกติ (8)	1. เสนอผู้บริหารระดับสูงให้พิจารณาเพิ่มกรอบอัตรากำลังเพื่อให้มีครูเพิ่มขึ้น
2. วัสดุอุปกรณ์ได้ล่าช้า ไม่ได้มาตรฐานและไม่เพียงพอ (26)	<ol style="list-style-type: none"> 1. หน่วยงานที่รับผิดชอบจัดหาส่งมาล่าช้า (20) 2. โรงเรียนไม่สามารถจัดซื้อได้เอง หน่วยงานจัดซื้อสั่งของที่มีคุณภาพไม่ได้มาตรฐานมาให้ (15) 3. งบประมาณจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ (10) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างประหยัดและจำเป็น บางอย่างสามารถใช้ได้กับ 2-3 รายวิชา (20) 2. ขอบินี้เพื่อใช้ปีหน้า (10) 3. ให้ผู้เรียนหามาเพิ่ม (5) 	1. สามารถดำเนินการสอนได้อย่างต่อเนื่อง (26)	1. เสนอปัญหาต่อผู้บริหารระดับสูงในที่ประชุมเพื่อให้แก้ไข (26)

ตารางที่ 15 (ต่อ)

ลักษณะปัญหา	สาเหตุของปัญหา	การแก้ไขปัญหาที่ได้ดำเนินการไปแล้ว	ผลการดำเนินการ	ข้อเสนอแนะสำหรับการแก้ไขปัญหainโอกาสต่อไป
3. งบประมาณไม่เพียงพอ (22)	<ol style="list-style-type: none"> 1. งบประมาณไม่ได้ตามที่ต้องการ (19) 2. การเบิกจ่ายค่อนข้างช้า (17) 3. ไม่มีงบประมาณจากที่อื่นมาเสริม (11) 4. บางรุ่นมีผู้เรียนมาก แต่ได้รับงบประมาณเท่าเดิม (5) 5. ผู้บริหารระดับสูงให้ความสนใจน้อย (3) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ใช้เงินบำรุงการศึกษาที่มีอยู่ (5) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. สามารถช่วยเหลือได้บางส่วน (7) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. เสนอผู้บริหารระดับสูงในที่ประชุมเพื่อให้เห็นความสำคัญของการฝึกอาชีพ (22)
4. ค่าตอบแทนได้ล่าช้า (20)	<ol style="list-style-type: none"> 1. ขั้นตอนในการเบิกจ่ายเสียเวลามาก (20) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. จัดสวัสดิการแก่บุคลากรในโรงเรียน (5) 2. ผู้บริหารโรงเรียนให้การช่วยเหลือ (2) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. สามารถช่วยเหลือบุคลากรในโรงเรียน (7) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. เสนอผู้บริหารระดับสูงในที่ประชุมเพื่อลดขั้นตอนการเบิกจ่ายของแบบ (20)

ตารางที่ 15 (ต่อ)

ลักษณะปัญหา	สาเหตุของปัญหา	การแก้ไขปัญหาที่ ได้ดำเนินการไปแล้ว	ผลการดำเนินการ	ข้อเสนอแนะสำหรับการ แก้ไขปัญหาในโอกาสต่อไป
5. หลักสูตรไม่เหมาะสม (20)	1. ในภาคปกติมีหลักสูตรที่เปิด การเรียนการสอน 2 ระยะ คือหลักสูตร 5 เดือน และ หลักสูตร 3 เดือน ทำให้ เกิดการเลื่อมล้ำของเวลา เรียน (18)	1. เสนอที่ประชุมผู้บริหาร โรงเรียนเพื่อจัดประชุม ปรับปรุงหลักสูตร (20)	1. สามารถสอนไปได้ตาม ปกติ (20)	1. จัดให้มีการประชุมปรับ ปรุงหลักสูตร (20)
6. ฝ่ายจัดซื้อจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ ไม่ตรงตามความต้องการ ของผู้สอน	1. การจัดซื้อวัสดุมีชั้น ตอนที่ยุ่งยาก (20) 2. ฝ่ายจัดซื้อไม่เห็นปัญหาของ การใช้วัสดุอุปกรณ์และ เครื่องมือ (18) 3. วัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือ บางอย่างต้องลงทุนสูง เพราะมีราคาแพงเกินไป (15)	1. เสนอที่ประชุมผู้บริหาร ให้พิจารณาถึงปัญหาที่ เกิดขึ้น (20)	1. ที่ประชุมรับทราบและ เสนอต่อผู้บริหารระดับ สูง (20)	1. เสนอผู้บริหารระดับสูง ให้พิจารณาถึงปัญหาที่ เกิดขึ้นเพื่อแก้ไข (20)
7. การเรียนการสอนไม่ ประสบผลสำเร็จเท่าที่ ควร (17)	1. ผู้เรียนออกกลางคัน (15) 2. ผู้เรียนมาเรียนไม่สม่ำเสมอและ ไม่ตรงตามเวลา (10)	1. อบรมผู้เรียน (7)	1. ผู้เรียนบางคนตั้งใจ เรียนดีขึ้น (10)	1. ประเมินเทศผู้เรียนให้ เห็นผลดีผลเสียของ การออกกลางคัน (17)

จากตารางที่ 15 พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ทุกคนระบุว่า บุคลากรไม่เพียงพอ เป็นปัญหามากที่สุด โดยมีสาเหตุของปัญหาได้แก่ การกำหนดกรอบอัตราไม่ได้รับการอนุมัติ (29) ครูจ้างได้รับค่าตอบแทนต่ำจึงลาออก (19) และบุคลากรบางสาขาวิชาไม่มีผู้อาสาสมัครสอน (10) การแก้ไขปัญหาก็ได้ดำเนินการไปแล้ว คือ บางแห่งแบ่งการสอนตามหัวข้อ แล้วให้ครูผู้สอนสลับกันสอน (5) และถ้าครูผู้สอนไม่มาให้ผู้เรียนหยุดแล้วสอนชดเชยให้ (3) ผลการดำเนินการสามารถดำเนินการการสอนไปได้ตามปกติ (8) ข้อเสนอแนะสำหรับการแก้ไขปัญหานั้นในโอกาสต่อไป โดยการเสนอผู้บริหารระดับสูงให้พิจารณาเพิ่มกรอบอัตรากำลังเพื่อให้มีครูเพิ่มขึ้น (29)

วัสดุอุปกรณ์ได้ล่าช้า ไม่ได้มาตรฐาน และไม่เพียงพอ (26) มีสาเหตุของปัญหาแก่ หน่วยงานที่รับผิดชอบจัดหาส่งมาล่าช้า (20) โรงเรียนไม่สามารถจัดซื้อได้เอง หน่วยงานจัดซื้อสิ่งของที่มีคุณภาพไม่ได้มาตรฐานมาให้ (15) และงบประมาณจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ไม่เพียงพอ (10) การแก้ไขปัญหาก็ได้ดำเนินการไปแล้วคือ ใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างประหยัดและจำเป็นบางอย่างสามารถใช้ได้กับ 2-3 รายวิชา (20) ขอบนี้เพื่อใช้ปีหน้า (10) และให้ผู้เรียนหามาเพิ่ม (5) ผลการดำเนินการสามารถดำเนินการสอนได้อย่างต่อเนื่อง (26) ข้อเสนอแนะสำหรับการแก้ไขปัญหานั้นในโอกาสต่อไป โดยการเสนอปัญหาต่อผู้บริหารระดับสูงในที่ประชุมเพื่อให้แก้ไข

โรงเรียนได้รับงบประมาณไม่เพียงพอ (22) มีสาเหตุของปัญหา ได้แก่ ของงบประมาณไม่ได้ตามที่ต้องการ (19) การเบิกจ่ายค่อนข้างช้า (17) ไม่มีงบประมาณจากที่อื่นมาเสริม (11) บางรุ่นมีผู้เรียนมากแต่ได้รับงบประมาณเท่าเดิม (5) ผู้บริหารระดับสูงให้ความสนใจน้อย (3) การแก้ไขปัญหาก็ได้ดำเนินการไปแล้วคือ ใช้เงินบำรุงการศึกษาที่มีอยู่ (5) ผลการดำเนินการสามารถช่วยเหลือได้บางส่วน (7) ข้อเสนอแนะสำหรับการแก้ไขปัญหานั้นในโอกาสต่อไป โดยการเสนอผู้บริหารระดับสูงในที่ประชุมเพื่อให้เห็นความสำคัญของการฝึกอาชีพ (22)

ค่าตอบแทนของภาคค่ำได้ล่าช้ามาก (20) มีสาเหตุของปัญหา ได้แก่ ขั้นตอนในการเบิกจ่ายเสียเวลามาก (20) การแก้ไขปัญหาก็ได้ดำเนินการไปแล้วคือ จัดสวัสดิการ

แก่บุคลากรในโรงเรียน (5) และผู้บริหารโรงเรียนให้การช่วยเหลือ (2) ผลการดำเนินการสามารถช่วยเหลือบุคลากรในโรงเรียนได้ (7) ข้อเสนอแนะสำหรับการแก้ไขปัญหาในโอกาสต่อไป โดยการเสนอผู้บริหารระดับสูงในที่ประชุมเพื่อลดขั้นตอนการเบิกจ่ายของระบบ (20)

หลักสูตรไม่เหมาะสม (20) มีสาเหตุของปัญหาคือ ในภาคปกติมีหลักสูตรที่เปิดการเรียนการสอน 2 ระยะคือ หลักสูตร 5 เดือน และหลักสูตร 3 เดือน ทำให้เกิดการล้นมือของเวลาเรียน (18) หลักสูตร 3 เดือน 180 ชั่วโมง จัดระยะเวลาไม่เพียงพอกับการใช้ในการเทียบโอนหน่วยการเรียนซึ่งต้องใช้เวลา 200 ชั่วโมง (16) การแก้ไขปัญหาที่ได้ดำเนินการไปแล้วคือ เสนอที่ประชุมผู้บริหารโรงเรียนเพื่อจัดประชุมการปรับปรุงหลักสูตร (20) ผลการดำเนินการสามารถสอนไปได้ตามปกติ (20) ข้อเสนอแนะสำหรับการแก้ไขปัญหาในโอกาสต่อไป โดยการจัดให้มีการประชุมปรับปรุงหลักสูตร (20)

ฝ่ายจัดซื้อ จัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ไม่ตรงตามความต้องการของผู้สอน (20) มีสาเหตุของปัญหาคือ ระบบการจัดซื้อวัสดุมีขั้นตอนที่ยุ่งยาก (20) ฝ่ายจัดซื้อไม่เห็นปัญหาของการใช้วัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือ (18) และวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือบางอย่างต้องลงทุนสูงเพราะมีราคาแพงเกินไป (15) การแก้ไขปัญหาที่ได้ดำเนินการไปแล้วคือ เสนอที่ประชุมผู้บริหารให้พิจารณาถึงปัญหาที่เกิดขึ้น (20) ผลการดำเนินการ ที่ประชุมรับทราบและเสนอต่อผู้บริหารระดับสูง (20) ข้อเสนอแนะสำหรับการแก้ไขปัญหาในโอกาสต่อไป โดยการเสนอผู้บริหารระดับสูงให้พิจารณาถึงปัญหาที่เกิดขึ้นเพื่อแก้ไข (20)

การเรียนการสอนไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร (17) สาเหตุของปัญหาคือ ผู้เรียนออกกลางคัน (15) ผู้เรียนมาเรียนไม่สม่ำเสมอและตรงตามเวลา (10) การแก้ไขปัญหาที่ได้ดำเนินการไปแล้วคือ การอบรมผู้เรียน (17) ผลการดำเนินการ ผู้เรียนบางคนตั้งใจเรียนดีขึ้น (10) ข้อเสนอแนะสำหรับการแก้ไขปัญหาในโอกาสต่อไป โดยปรุมนิเทศผู้เรียนให้เห็นผลดี ผลเสียของการออกกลางคัน (17)

สำหรับปัญหาจากการวิเคราะห์เอกสาร ปรากฏตามตารางที่ 16

ตารางที่ 16 จำนวนโรงเรียนจำแนกตามลักษณะปัญหาและประเภทของเอกสาร

ลักษณะปัญหา	รายงาน การศึกษา	ทะเบียน ครู	ทะเบียน นักเรียน	ทะเบียน วัสดุ	ทะเบียน ครุภัณฑ์	บัญชี วัสดุสิ้น เปลือง	บัญชี รายชื่อ	หลัก สูตร	บันทึก การสอน	ตาราง สอน	ข้อมูล การสำรวจ
1. ผู้เรียนออกกลางคัน	-	-	10	-	-	-	8	-	-	-	-
2. วิชาชีพที่จัดให้ผู้เรียนได้ เลือกไม่เพียงพอ	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2
3. บุคลากรไม่เพียงพอ	8	2	-	-	-	-	6	-	-	4	-
4. หลักสูตรไม่เหมาะสม	-	-	-	-	-	-	-	8	8	8	-
5. วัสดุอุปกรณ์ได้ล่าช้า	-	-	-	5	-	3	-	-	-	-	-
6. วัสดุอุปกรณ์ไม่ทันสมัย	-	-	-	-	5	-	-	-	-	-	-

จากตารางที่ 16 พบว่าในการวิเคราะห์เอกสารรวม 11 ประเภท พบปัญหาที่ระบุไว้ 6 ปัญหา